

ปัจจัยที่ส่งผลต่อความรับผิดชอบในการเรียนของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25

Factors Affecting Learning Responsibility of Junior High School Students, Under the
Secondary Education Service Area Office 25

พรทิพย์ อุ่นมีศรี¹ พชรินทร์ ชมภูวิเศษ² และ พงษ์ศักดิ์ ศรีจันทร์³

Porntip Ounmeesri¹ Patcharin Chomphuwiset² Pongsak Srichan³

¹สาขาวิชาการวิจัยและประเมินผลการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี

¹Educational Research and Evaluation Program, Faculty of Education, Udon Thani Rajabhat University
e-mail: patch.chom@gmail.com

²สาขาวิชาการวิจัยและประเมินผลการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี

²Educational Research and Evaluation Program, Faculty of Education, Udon Thani Rajabhat University

³สาขาวิชาการวิจัยและประเมินผลการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี

³Educational Research and Evaluation Program, Faculty of Education, Udon Thani Rajabhat University

Received : February 28, 2020, Reviewed : March 5, 2020, Revised : March 13, 2020, Accepted : March 23, 2020

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อความรับผิดชอบในการเรียน 2) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยพยากรณ์แต่ละตัวกับความรับผิดชอบในการเรียน 3) เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความรับผิดชอบในการเรียน และ 4) เพื่อสร้างสมการพยากรณ์ความรับผิดชอบในการเรียนของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2562 จำนวน 411 คน ได้มาโดยการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Milti - Stage Random Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ 1) แบบวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ 2) แบบวัดความมีวินัยในตนเอง 3) แบบวัดนิสัยทางการเรียน 4) แบบวัดการอบรมเลี้ยงดู 5) แบบวัดการส่งเสริมการเรียนรู้จากผู้ปกครอง 6) แบบวัดสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับสมาชิกในครอบครัว 7) แบบวัดลักษณะทางกายภาพของการเรียน 8) แบบวัดสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน 9) แบบวัดสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู และ 10) แบบวัดความรับผิดชอบในการเรียน มีค่าความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง (IOC) ระหว่าง .60 - 1.00 ค่าอำนาจจำแนกรายข้อระหว่าง .222 - .879 ค่าความเชื่อมั่นรายด้านระหว่าง .708 - .897 ค่าความเชื่อมั่นรายฉบับ เท่ากับ .751 .803 .889 .617 .820 .834 .562 .760 .743 และ .918 ตามลำดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน และการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณโดยใช้วิธี Stepwise ผลการวิจัย พบว่า ระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อความรับผิดชอบในการเรียนของนักเรียนระดับชั้น

มัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 โดยรวมอยู่ในระดับมาก และระดับความรับผิดชอบในการเรียน อยู่ในระดับมาก ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยพยากรณ์แต่ละตัวกับความรับผิดชอบในการเรียนของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 มีความสัมพันธ์กันทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ .400 ถึง .807 ปัจจัยที่ส่งผลต่อความรับผิดชอบในการเรียนของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 มีตัวแปรพยากรณ์ 6 ตัว ที่ร่วมกันพยากรณ์ความรับผิดชอบในการเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ได้แก่ ตัวแปรพยากรณ์ที่มีค่าสูงสุด คือสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับสมาชิกในครอบครัว รองลงมาคือการอบรมเลี้ยงดู นิัยทางการเรียน ลักษณะทางกายภาพของการเรียน สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู และตัวแปรที่สามารถทำนายความรับผิดชอบในการเรียนได้น้อยที่สุด คือสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน มีค่า Beta เท่ากับ .518 .497 .261 -.236 -.230 .223 ตามลำดับ สามารถร่วมกันพยากรณ์ความรับผิดชอบในการเรียนได้ร้อยละ 83.40 มีความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของการพยากรณ์ เท่ากับ .203 สมการพยากรณ์ปัจจัยที่ส่งผลต่อความรับผิดชอบในการเรียนของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 ในรูปแบบคะแนนดิบและคะแนนมาตรฐาน ดังนี้

$$Y' = .365 + .224 X_3 + .446 X_4 + .440 X_6 - .203 X_7 + .201 X_8 - .205 X_9$$

$$Z' = .261 Z_{x3} + .497 Z_{x4} + .518 Z_{x6} - .236 Z_{x7} + .223 Z_{x8} - .230 Z_{x9}$$

คำสำคัญ : ปัจจัยที่ส่งผล, ความรับผิดชอบในการเรียน

Abstract

The aims of this study include 1) to study the level of factors that affect students' learning responsibility, 2) to examine the relation between each factor affecting learning responsibility, 3) to study factors affecting learning responsibility, and 4) to create predicting equation of factors affecting junior high school students' learning responsibility under The Secondary Education Service Area Office 25. The participants were 411 junior high school students studying in the 2nd semester, academic year 2019, under The Secondary Education Service Area Office 25, chosen with Multi-Stage Random Sampling method. The research tools were as the following: 1) Achievement Motivation Test, 2) Self-Discipline Test, 3) Learning Behavior Test, 4) Parenting Test, 5) Parental Support in Learning Test, 6) Family Relationship Between Students and Parents Test, 7) Physical Characteristics in Learning Test, 8) Relationship Between Students and Their Classmates Test, 9) Relationship Between Students and Their Teachers Test, and 10) Learning Responsibility Test, Construct Validity

(IOC) between .60 -.1.00, Discrimination between .222 -.879, Reliability between .708 - .897, with the content validity .751 .803 .889 .617 .820 .834 .562 .760 .743 and .918 respectively. Mean, standard deviation, Pearson Product Moment Correlation Coefficient, and Stepwise Multiple Linear Regression were used in the analysis. Research Results: The level of factors that affect learning responsibility of junior high school students under The Secondary Education Service Area Office 25 was at high ($\bar{X} = 3.6$, $S.D. = .44$) and Learning Responsibility (Y) was high ($\bar{X} = 3.51$, $S.D. = .49$). For the relation between each factor affecting learning responsibility, the predictor variables had positive relation with learning responsibility of junior high school students under The Secondary Education Service Area Office 25, having Product Moment Correlation Coefficient of .400 to .807, with statistical significance of .01. The factors affecting junior high school students' learning responsibility under The Secondary Education Service Area Office 25 had 6 predictor variables involving in predicting learning responsibility. From highest to lowest values were: Family Relationship Between Students and Parents (X_6), Parenting (X_4), Learning Behavior (X_3), Physical Characteristics in Learning (X_7), Relationship Between Students and Their Teachers (X_9), and finally the least effective predictor variable, Relationship Between Students and Their Classmates (X_8), with Beta value of .518 .497 .261 -.236 -.230 .223 respectively. The success rate of prediction of junior high school students' learning responsibility under The Secondary Education Service Area Office 25 was 83.40 percent, and the standard error of the prediction (SE_{est}) was .203. The predicting equation of factors affecting junior high school students' learning responsibility under The Secondary Education Service Area Office 25 for raw score and standard score were as follows:

$$Y' = .365 + .224 X_3 + .446 X_4 + .440 X_6 - .203 X_7 + .201 X_8 - .205 X_9$$

$$Z' = .261 Z_{X3} + .497 Z_{X4} + .518 Z_{X6} - .236 Z_{X7} + .223 Z_{X8} - .230 Z_{X9}$$

Keywords : Factors Affecting, Learning Responsibility

บทนำ

การพัฒนาประเทศในระยะแผนพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (2560-2564) จะมุ่งบรรลุเป้าหมายในระยะ 5 ปี ที่จะสามารถต่อยอดในระยะต่อไปเพื่อให้บรรลุเป้าหมายการพัฒนาระยะยาวตามยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี โดยมีหลักการสำคัญของ โดยยึด “หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” เพื่อให้เกิดบูรณาการการพัฒนาในทุกมิติอย่างสมเหตุสมผล มีความพอประมาณ และมีระบบภูมิคุ้มกันและการบริหารจัดการความเสี่ยงที่ดี ซึ่งเป็นเงื่อนไขจำเป็นสำหรับการพัฒนาที่ยั่งยืน โดยมุ่งเน้นการพัฒนาคนให้มีความเป็นคนที่สมบูรณ์ สังคมไทยเป็นสังคมคุณภาพ สร้างโอกาสและมีที่ยืนให้กับทุกคนในสังคมได้ดำเนินชีวิตที่ดีมีความสุขและอยู่ร่วมกันอย่างสมานฉันท์และยังยึด “คนเป็นศูนย์กลางการพัฒนา” มุ่งสร้างคุณภาพชีวิตและสุขภาวะที่ดีสำหรับคนไทย พัฒนาคนให้มีความเป็นคนที่สมบูรณ์มีวินัย ใฝ่รู้ มีความรู้ มีทักษะมีความคิดสร้างสรรค์ มีทัศนคติที่ดี ความรับผิดชอบต่อสังคม มีจริยธรรมและคุณธรรม พัฒนาคนทุกช่วงวัย และเตรียมความพร้อมเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุอย่างมีคุณภาพ (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. 2560) การจัดการกระบวนการเรียนรู้ให้สถานศึกษา และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ในการดำเนินการจัดการเรียนการสอนโดยผสมผสานระหว่างสาระความรู้ด้านต่างๆ อย่างสมดุลกัน รวมทั้งส่งเสริม ปลุกฝังคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมที่ดีงาม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ในทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ในแต่ละวิชา (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สำนักงานกฤษฎามนตรี. 2545) ความรับผิดชอบ เป็นลักษณะของบุคคลที่แสดงออกด้วยความตั้งใจที่จะปฏิบัติภารกิจในหน้าที่ของตนเพื่อให้บรรลุจุดประสงค์ด้วย ความเพียรพยายาม และยอมรับผลแห่งการกระทำของตนด้วยความเต็มใจไม่ว่าเป็นผลดีหรือผลร้าย ทั้งพยายามที่จะปรับปรุงการปฏิบัติงานเพื่อให้ได้ผลดียิ่งขึ้น (สุจินตรา วีระยุทธศิลป์. 2540) บุคคลที่มีความรับผิดชอบไว้ว่าเป็นผู้ที่ไว้วางใจได้ มีความคิดริเริ่ม มีความไม่ย่อท้อต่ออุปสรรค ทำงานแข่งขัน มีความเชื่อมั่นในตนเอง มีความปรารถนาที่จะทำงานดีขึ้นกว่าเดิมสามารถปฏิบัติงานให้สำเร็จลุล่วงตามเป้าหมาย มีความซื่อสัตย์สุจริต และตรงต่อเวลา (Browne and Cohn. 1968: 58) การปลุกฝังหรือส่งเสริมคุณธรรมด้านความมีระเบียบวินัยและความรับผิดชอบให้แก่ นักเรียนตั้งแต่เล็กๆ เพื่อเป็นประชากรที่มีคุณภาพของประเทศในอนาคตนั้น โรงเรียนเป็นสถานที่เหมาะสมในการพัฒนาเสริมสร้างหล่อหลอม และขัดเกลาคุณลักษณะความเก่ง ดี และมีความสุข ให้เกิดขึ้นกับตัวนักเรียน เพราะถือว่าโรงเรียนเป็นแหล่งผลิตทรัพยากรมนุษย์ให้มีคุณภาพ และศักยภาพ เพื่อออกมารับใช้สังคมประเทศชาติต่อไป ดังนั้นหน้าที่สำคัญของโรงเรียนก็คือ การเตรียมเด็กให้เป็นพลเมืองดี คือเด็กจะต้องให้ความรู้ ความสามารถต่างๆ ปลุกฝังเจตคติและคุณธรรมอันดีงามให้แก่เด็ก โรงเรียนจึงต้องรับหน้าที่อบรมบ่มนิสัย ปลุกฝังส่งเสริมคุณธรรมแก่เด็กให้เป็นไปในแนวทางที่พึงปรารถนาของสังคม และประเทศชาติ โดยยึดแนวทางการปลุกฝังอบรมตามหลักสูตรที่กำหนดไว้ (อรุณ พูลทวี. 2539 อ้างถึงใน ภาวิณี โสธายะเพ็ชร. 2549) ความรับผิดชอบเป็นภาระหน้าที่ที่แต่ละคนครองอยู่ ซึ่งบุคคลจะรับไม่ว่าจะเป็นงานทั่วไปที่ได้รับมอบหมายหรืองานในหน้าที่จะต้องทำให้บรรลุความสำเร็จถูกต้อง มีประสิทธิภาพและมีความซื่อสัตย์ต่อหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายทำอย่างเต็มความสามารถสอดคล้องกับความมุ่งหมายต้องยอมรับทั้งความผิดพลาดและความสำเร็จสามารถเชื่อถือได้ในเรื่องการปฏิบัติภาระหน้าที่ (Good. 1973) ปัจจัยที่ส่งผลต่อความรับผิดชอบ ได้แก่

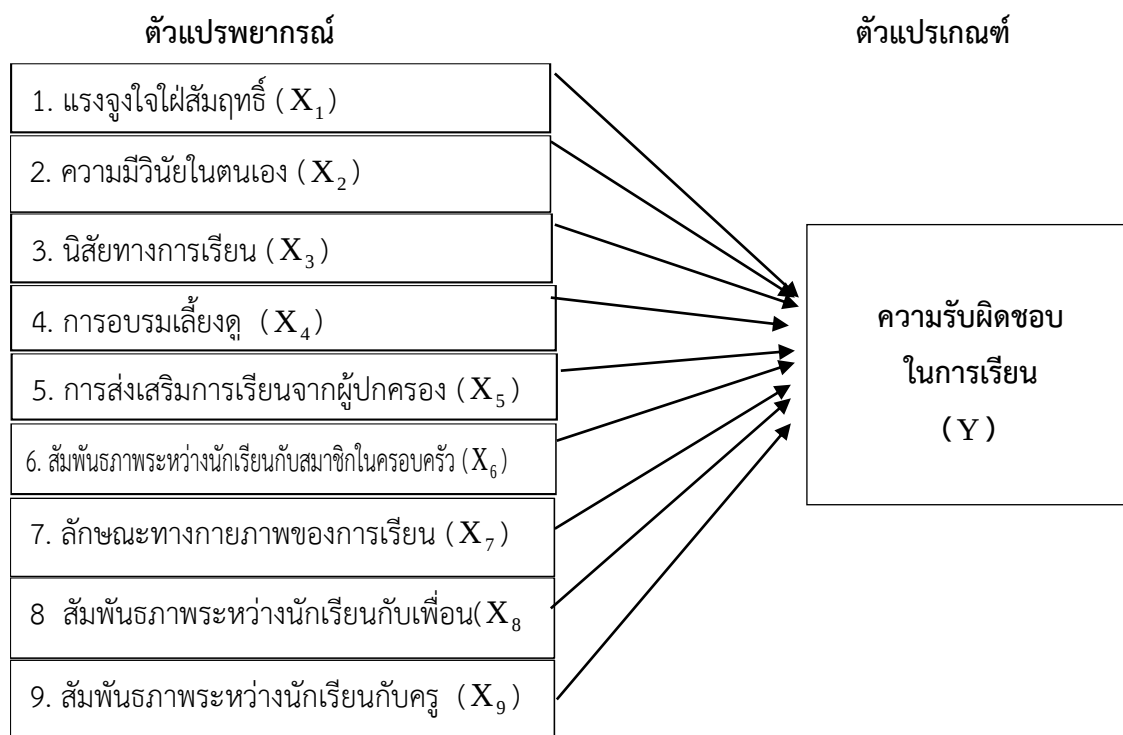
แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์เกี่ยวกับความปรารถนาที่จะทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งให้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี มีความทะเยอทะยานสูง ไม่ย่อท้อต่ออุปสรรคที่ขัดขวางพยายามหาวิธีการต่างๆ เพื่อแก้ปัญหาอันจะนำตนไปสู่ความสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพ และบรรลุมาตรฐานที่ตนตั้งไว้ (อังคณา ธีรศิลา เวทย์. 2548) การมีวินัยในตนเอง เป็นคุณลักษณะของบุคคลที่สามารถควบคุมอารมณ์และพฤติกรรมของตนให้เป็นไปตามที่ตนมุ่งหวังไว้แต่ทั้งนี้จะต้องไม่กระทำการใดๆ อันเป็นผลให้เกิดความยุ่งยากแก่ตน ในอนาคต (ณัฐรดี โพธิ์พยับ. 2547) นิสัยทางการเรียนเป็นการปฏิบัติตนเองอย่างสม่ำเสมอของนักเรียนในด้านการเรียนจนกลายเป็นนิสัย การทำงานที่เกี่ยวกับ การเรียน (พระอดิศักดิ์ ยางอิสาร. 2551) สภาพปัญหาในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของผู้วิจัยในการสอนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นเป็นเวลานาน 4 ปี โดยประสบการณ์และอุปสรรคในการสอน ของผู้วิจัยและครูผู้สอนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนมัธยมศึกษาส่วนมาก พบว่า นักเรียนขาดความรับผิดชอบในการเรียน มีพฤติกรรมเกียจคร้าน ไม่ตั้งใจเรียน เข้าห้องเรียนไม่ตรงเวลา และไม่ทำการบ้าน ผลที่ตามมา คือ ทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ อันจะเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาการศึกษา และยังมีอีกหลายปัจจัยที่ส่งผลต่อความรับผิดชอบในการเรียนของนักเรียน

จากเหตุผลดังกล่าวข้างต้น ในฐานะครูผู้สอนได้ตระหนักถึงความสำคัญของการพัฒนาความรับผิดชอบในการเรียน และสนใจที่จะศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความรับผิดชอบในการเรียนของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 เพื่อเป็นข้อมูลสารสนเทศในการวางแผนพัฒนาการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพ ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน อันจะส่งผลให้ผู้บริหารและครูผู้สอนนำไปใช้ในการส่งเสริมและพัฒนาพฤติกรรมของนักเรียนให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ด้านความรับผิดชอบในการเรียนของนักเรียน และได้ปัจจัยที่ส่งผลต่อความรับผิดชอบในการเรียน ซึ่งสามารถนำไปใช้พยากรณ์ความรับผิดชอบในการเรียนให้ดียิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อความรับผิดชอบในการเรียนของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25
2. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยพยากรณ์แต่ละตัวกับความรับผิดชอบในการเรียนของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25
3. เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความรับผิดชอบในการเรียนของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25
4. เพื่อสร้างสมการพยากรณ์ความรับผิดชอบในการเรียนของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25

กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

1. การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นที่กำลังศึกษาในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2562 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 จังหวัดขอนแก่น จากโรงเรียนทั้งหมด 84 โรงเรียน จำนวน 939 ห้อง จำนวน 32,367 คน (ที่มา : สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 ข้อมูล ณ วันที่ 10 มิถุนายน 2562)

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย เป็นนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นที่กำลังศึกษาในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2562 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 จังหวัดขอนแก่น จำนวน 32,367 คน จากโรงเรียนทั้งหมด 84 โรงเรียน ได้กลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 411 คน ซึ่งวิธีสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (Multi-Stage Random Sampling) ดังนี้ ขั้นตอนที่ 1 สุ่มข้อมูลประชากรจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 แล้วจัดทำกรอบการสุ่ม ขั้นตอนที่ 2 กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง ใช้สูตรการคำนวณของทาโร ยามาเน่ (Taro Yamane, 1973) ที่ระดับความเชื่อมั่น ร้อยละ 95 จากสูตรข้างต้นควรใช้กลุ่มตัวอย่างขั้นต่ำ 400 คน ผู้วิจัยใช้กลุ่มตัวอย่าง 411 คน ขั้นตอนที่ 3 จำแนกโรงเรียนในจังหวัดขอนแก่น ออกเป็น 4 ขนาดตามเกณฑ์มาตรฐานโรงเรียนมัธยมศึกษา กรมสามัญศึกษา ได้ 84 โรงเรียน ขั้นตอนที่ 4 ทำการสุ่มตัวอย่างแบบง่ายโดยการใช้อธิบายสลากใช้ขนาด

โรงเรียนเป็นหน่วยในการสุ่ม ทำการสุ่มโรงเรียนตามสัดส่วนขนาดโรงเรียน ได้จำนวน 5 โรงเรียน ขั้นตอนที่ 5 ใช้ห้องเรียนเป็นหน่วยในการสุ่มโดยการสุ่มอย่างง่ายด้วยวิธีจับสลาก ได้จำนวนนักเรียนในแต่ละห้องจากแต่ละโรงเรียนเป็นกลุ่มตัวอย่าง

2. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การพัฒนาและหาคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย แบบวัดปัจจัยที่ส่งผลต่อความรับผิดชอบในการเรียนของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 ครั้งนี้ มีรายละเอียดวิธีการสร้าง ศึกษา ค้นคว้า วิธีการเพื่อพัฒนาแบบวัดปัจจัยที่ส่งผลต่อความรับผิดชอบในการเรียนของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 จากเอกสารรายงานการวิจัยต่างๆ หนังสือ และปรึกษาขอคำแนะนำจากผู้รู้ เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาแบบวัด ดังนี้

2.1 กำหนดจุดมุ่งหมายในการสร้างแบบวัดปัจจัยที่ส่งผลต่อความรับผิดชอบในการเรียนของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 ตามขอบเขตเนื้อหา และวัตถุประสงค์ของการวิจัย ประกอบด้วย เอกสารที่เกี่ยวข้องกับทฤษฎีพัฒนาการทางจริยธรรม ความรับผิดชอบในการเรียน การสังเคราะห์ตัวแปรที่ส่งผลต่อความรับผิดชอบในการเรียน ด้านแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ด้านความมีวินัยในตนเอง ด้านนิสัยทางการเรียน ด้านการอบรมเลี้ยงดู ด้านการส่งเสริมการเรียนรู้จากผู้ปกครอง ด้านสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับสมาชิกในครอบครัว ด้านลักษณะทางกายภาพของการเรียน ด้านสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน ด้านสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู นำมาสร้างเป็นแบบวัด โดยมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) ตามแบบของลิเคิร์ท (Likert) ชนิด 5 ระดับ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด ประกอบด้วย ด้านปัจจัยที่ส่งผลต่อความรับผิดชอบในการเรียน จำนวน 9 ด้าน ด้านละ 12-16 ข้อ รวมทั้งหมด 128 ข้อ และด้านความรับผิดชอบในการเรียน จำนวน 20 ข้อ นำเครื่องมือแบบวัดฉบับร่างที่สร้างขึ้น เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบความครอบคลุมของเนื้อหาให้ถูกต้องและขอคำแนะนำในการปรับปรุงแก้ไข

2.2 นำแบบวัดปัจจัยที่ส่งผลต่อความรับผิดชอบในการเรียนที่พัฒนาขึ้น ที่ผ่านการตรวจปรับปรุงแก้ไขเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญพิจารณาตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง (Construct Validity) โดยพิจารณาจากค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) เมื่อพิจารณาที่ค่าดัชนีความสอดคล้องจากข้อคำถาม โดยมีความสอดคล้องตั้งแต่ .60 - 1.00 จากผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน ปรับความชัดเจนเหมาะสมของภาษาที่ใช้ถ้อยคำ โดยใช้ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับนิยามศัพท์เฉพาะ เพื่อที่จะนำไปใช้กับผู้ตอบแบบวัด ดังนี้ ให้ +1 คะแนนแน่ใจว่าข้อคำถามกับนิยามศัพท์มีความเหมาะสมและสอดคล้องกัน ให้ 0 คะแนนไม่แน่ใจว่าข้อคำถามกับนิยามศัพท์มีความเหมาะสมสอดคล้องกัน และให้ -1 คะแนนแน่ใจว่าข้อคำถามกับนิยามศัพท์ไม่เหมาะสมสอดคล้องกัน

2.3 ปรับปรุงแบบวัดปัจจัยที่ส่งผลต่อความรับผิดชอบในการเรียน ตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ แล้วนำไปทดลองใช้ (Try Out) กับนักเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน เพื่อหาความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบวัดปัจจัยที่ส่งผลต่อความรับผิดชอบในการเรียนของนักเรียนระดับชั้น

มัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 โดยนำไปวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนก ค่าที่ใช้ได้อยู่ระหว่าง .20 - .80 และค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาตามวิธีของครอนบาช (Cronbach' s Alpha Method) ต้องมีความเชื่อมั่นของแบบวัด ตั้งแต่ .70 ขึ้นไป

2.4 วิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนก ตอนที่ 2 ของแบบวัดปัจจัยที่ส่งผลต่อความรับผิดชอบในการเรียน ทั้ง 9 ด้าน โดยคัดเลือกเฉพาะข้อคำถามที่ค่าอำนาจจำแนกรายข้อตั้งแต่ .222 - .879 มีความเชื่อมั่นรายด้าน ตั้งแต่ .708 - .897 แต่ละด้าน ดังนี้ ด้านที่ 1 ด้านแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์มีค่าอำนาจจำแนกรายข้อตั้งแต่ .321 - .867 มีความเชื่อมั่นรายด้านเท่ากับ .870 ด้านที่ 2 ด้านความมีวินัยในตนเองมีค่าอำนาจจำแนกรายข้อตั้งแต่ .222 - .748 มีความเชื่อมั่นรายด้าน เท่ากับ .792 ด้านที่ 3 ด้านนิสัยทางการเรียนมีค่าอำนาจจำแนกรายข้อตั้งแต่ .231 - .879 มีความเชื่อมั่นรายด้านเท่ากับ .897 ด้านที่ 4 ด้านการอบรมเลี้ยงดูมีค่าอำนาจจำแนกรายข้อตั้งแต่ .263 - .748 มีความเชื่อมั่นรายด้านเท่ากับ .802 ด้านที่ 5 ด้านการส่งเสริมการเรียนรู้จากผู้ปกครองมีค่าอำนาจจำแนกรายข้อตั้งแต่ .265 - .827 มีความเชื่อมั่นรายด้าน เท่ากับ .824 ด้านที่ 6 ด้านสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับสมาชิกในครอบครัวมีค่าอำนาจจำแนกรายข้อตั้งแต่ .258 - .761 มีความเชื่อมั่นรายด้าน เท่ากับ .837 ด้านที่ 7 ด้านลักษณะทางกายภาพของการเรียนมีค่าอำนาจจำแนกรายข้อตั้งแต่ .293 - .768 มีความเชื่อมั่นรายด้าน เท่ากับ .837 ด้านที่ 8 ด้านสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อนมีค่าอำนาจจำแนกรายข้อตั้งแต่ .332 - .740 มีความเชื่อมั่นรายด้าน เท่ากับ .748 ด้านที่ 9 ด้านสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครูมีค่าอำนาจจำแนกรายข้อตั้งแต่ .334 - .717 มีความเชื่อมั่นรายด้าน เท่ากับ .708

2.5 วิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกของความรับผิดชอบในการเรียน ตอนที่ 3 ด้านความรับผิดชอบในการเรียนมีค่าอำนาจจำแนกรายข้อตั้งแต่ .242 - .713 มีความเชื่อมั่นรายด้าน เท่ากับ .852

2.6 จัดพิมพ์เป็นรูปเล่มเพื่อนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างที่ใช้จริงต่อไป

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบวัดให้กับกลุ่มตัวอย่างตอบด้วยตัวเอง จำนวน 411 คน ได้คืนมาร้อยละ 100 ผู้วิจัยตรวจสอบความครบถ้วนของแบบวัด นำมาแบบวัดมาตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ พร้อมทั้งหาค่าและนำข้อมูลที่ได้ทั้งหมดไปประมวลผลด้วยคอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูป

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

นำข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้ มาทำการวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อวิเคราะห์แบบวัดปัจจัยที่ส่งผลต่อความรับผิดชอบในการเรียนของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 นำแบบวัดทั้งหมดที่ได้รับคืนมาตรวจสอบความสมบูรณ์ กำหนดรหัสสำหรับข้อมูลและตรวจให้คะแนนแบบวัดตามเกณฑ์ที่กำหนดตามระเบียบวิธีทางสถิติโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ ซึ่งมีขั้นตอนดังนี้

4.1 นำข้อมูลไปจำแนกปัจจัย โดยวิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐานของตัวแปรทั้งหมด โดยการหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) เกณฑ์การแปลความหมายของค่าเฉลี่ยแบบวัดชนิดมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2553)

ค่าเฉลี่ย	4.51 – 5.00	แปลความว่า	อยู่ในระดับมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย	3.51 – 4.50	แปลความว่า	อยู่ในระดับมาก
ค่าเฉลี่ย	2.51 – 3.50	แปลความว่า	อยู่ในระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ย	1.51 – 2.50	แปลความว่า	อยู่ในระดับน้อย
ค่าเฉลี่ย	1.00 – 1.50	แปลความว่า	อยู่ในระดับน้อยที่สุด

4.2 วิเคราะห์หาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ภายในระหว่างตัวแปรพยากรณ์กับตัวแปรเกณฑ์ โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's product moment correlation coefficient) และใช้เกณฑ์การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (พวงรัตน์ ทวีรัตน์. 2550) ดังนี้

ค่า r ตั้งแต่ 0.80 ขึ้นไป	แปลความว่า	มีความสัมพันธ์ในระดับสูงที่สุด
ค่า r อยู่ในช่วง 0.60 - 0.79	แปลความว่า	มีความสัมพันธ์ในระดับสูง
ค่า r อยู่ในช่วง 0.40 - 0.59	แปลความว่า	มีความสัมพันธ์ในระดับปานกลาง
ค่า r อยู่ในช่วง 0.20 - 0.39	แปลความว่า	มีความสัมพันธ์ในระดับต่ำ
ค่า r ตั้งแต่ 0.20 ลงมา	แปลความว่า	มีความสัมพันธ์ในระดับต่ำสุด

หมายเหตุ ค่า r มีค่าเป็น บวก (+) หมายถึง ตัวแปรมีความสัมพันธ์ทางบวก และ ค่า r มีค่าเป็น ลบ (-) หมายถึง ตัวแปรมีความสัมพันธ์ทางลบ

4.3 วิเคราะห์การถดถอยพหุคูณและการแปลความหมายสมการพยากรณ์ เพื่อสร้างสมการพยากรณ์ความรับผิดชอบในการเรียนของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 โดยใช้สถิติการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple regression analysis) แบบ Stepwise

5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์

วิเคราะห์ข้อมูลเพื่อประมวลผลการศึกษาโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ ค่าสถิติพื้นฐานของตัวแปรทั้งหมด โดยการหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) วิเคราะห์หาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ภายในระหว่างตัวแปรพยากรณ์กับตัวแปรเกณฑ์ โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's product moment correlation coefficient) สถิติการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple regression analysis) แบบ Stepwise

ผลการวิจัย

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อความรับผิดชอบในการเรียนของนักเรียน ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของตัวแปรพยากรณ์ และตัวแปรเกณฑ์ของนักเรียน
ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25

ตัวแปร	จำนวน	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
ตัวแปรพยากรณ์				
1. ด้านแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ (X_1)	411	3.80	.56	มาก
2. ด้านความมีวินัยในตนเอง (X_2)	411	3.74	.47	มาก
3. ด้านนิสัยทางการเรียน (X_3)	411	3.51	.57	มาก
4. ด้านการอบรมเลี้ยงดู (X_4)	411	3.26	.55	ปานกลาง
5. ด้านการส่งเสริมการเรียนรู้จากผู้ปกครอง (X_5)	411	3.66	.53	มาก
6. ด้านสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับสมาชิก ในครอบครัว (X_6)	411	3.70	.58	มาก
7. ด้านลักษณะทางกายภาพของการเรียน (X_7)	411	3.73	.57	มาก
8. ด้านสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน (X_8)	411	3.67	.54	มาก
9. ด้านสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู (X_9)	411	3.47	.55	ปานกลาง
โดยภาพรวมตัวแปรพยากรณ์	411	3.62	.44	มาก
ตัวแปรเกณฑ์				
ความรับผิดชอบในการเรียน (Y)	411	3.51	.49	มาก

จากตารางที่ 1 พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อความรับผิดชอบในการเรียนของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 คะแนนเฉลี่ยของตัวแปรพยากรณ์ทั้ง 9 ตัว โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.62$, S.D. = .44) ส่วนตัวแปรเกณฑ์ คือความรับผิดชอบในการเรียน (Y) ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 25 อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.51$, S.D. = .49)

ตอนที่ 2 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่ส่งผลต่อความรับผิดชอบในการเรียนของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25

ตารางที่ 2 ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรพยากรณ์กับความรับผิดชอบในการเรียนของนักเรียน
ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25

ตัวแปร	X ₁	X ₂	X ₃	X ₄	X ₅	X ₆	X ₇	X ₈	X ₉	Y
X ₁	1.000	.726**	.873**	.477**	.763**	.663**	.116*	.550**	.685**	.736**
X ₂		1.000	.748**	.521**	.777**	.678**	.239**	.321**	.704**	.661**
X ₃			1.000	.598**	.763**	.731**	.442**	.665**	.754**	.807**
X ₄				1.000	.525**	.433**	.565**	.578**	.611**	.732**
X ₅					1.000	.822**	.382**	.518**	.847**	.702**
X ₆						1.000	.412**	.468**	.817**	.743**
X ₇							1.000	.600**	.464**	.400**
X ₈								1.000	.693**	.625**
X ₉									1.000	.738**
Y										1.000

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 * มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 2 พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรพยากรณ์กับความรับผิดชอบในการเรียนปรากฏว่า มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ตั้งแต่ .400 ถึง .807 และทุกปัจจัยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยปัจจัยที่มีความสหสัมพันธ์กับความรับผิดชอบในการเรียนสูงสุด คือ นิสยทางการเรียน (X₃) รองลงมาเป็นด้านสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับสมาชิกในครอบครัว (X₆) ด้านสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู (X₉) ด้านแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ (X₁) ด้านการอบรมเลี้ยงดู (X₄) ด้านการส่งเสริมการเรียนรู้จากผู้ปกครอง (X₅) ด้านความมีวินัยในตนเอง (X₂) และด้านสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน (X₈) ตามลำดับ ส่วนปัจจัยที่มีความสหสัมพันธ์กับความรับผิดชอบในการเรียนต่ำสุด คือ ด้านลักษณะทางกายภาพของการเรียน (X₇)

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อความรับผิดชอบในการเรียนของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 ดังตารางที่ 3-4

ตารางที่ 3 ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณระหว่างปัจจัยกับความรับผิดชอบในการเรียนของนักเรียน
ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 โดยใช้วิธี
Stepwise

ตัวแปรพยากรณ์	R	R ²	R ² _{adj}	SE _{est}	F	Sig
X ₃	.807	.652	.651	.292	765.678**	.000
X ₃ , X ₄	.865	.748	.747	.248	606.859**	.000
X ₃ , X ₄ , X ₆	.894	.800	.798	.222	541.209**	.000
X ₃ , X ₄ , X ₆ , X ₇	.903	.816	.814	.213	450.597**	.000
X ₃ , X ₄ , X ₆ , X ₇ , X ₈	.908	.824	.822	.208	380.524**	.000
X ₃ , X ₄ , X ₆ , X ₇ , X ₈ , X ₉	.913	.834	.832	.203	338.727**	.000
R = .913 R ² = .834 R ² _{adj} = .832 SE _{est} = .203 F = 338.727**						

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่ 3 พบว่า ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณโดยใช้วิธี Stepwise ระหว่างปัจจัยพยากรณ์แต่ละตัวกับความรับผิดชอบในการเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 พบว่า ด้านนิสัยทางการเรียน (X₃) ด้านการอบรมเลี้ยงดู (X₄) ด้านสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับสมาชิกในครอบครัว (X₆) ด้านลักษณะกายภาพของการเรียน (X₇) ด้านสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน (X₈) และด้านสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู (X₉) มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ (R) เท่ากับ .913 ค่าสัมประสิทธิ์การพยากรณ์ (R²) เท่ากับ .834 ค่าสัมประสิทธิ์การพยากรณ์ปรับปรุง (R²_{adj}) เท่ากับ .832 และค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน (SE_{est}) เท่ากับ .203 ซึ่งตัวแปรพยากรณ์ทั้ง 6 ตัวแปร สามารถทำนายได้ร้อยละ 83.40

ตารางที่ 4 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อความรับผิดชอบในการเรียนของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา
ตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25

ตัวแปรพยากรณ์	b	SE _{bj}	β	t	Sig
1. นิัยทางการเรียน (X_3)	.224	.032	.261	7.047**	.000
2. การอบรมเลี้ยงดู (X_4)	.446	.027	.497	16.657**	.000
3. สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับสมาชิก ในครอบครัว (X_6)	.440	.036	.518	12.367**	.000
4. ลักษณะทางกายภาพของการเรียน (X_7)	-.203	.024	-.236	-8.442**	.000
5. สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน (X_8)	.201	.032	.223	6.296**	.000
6. สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู (X_9)	-.205	.042	-.230	-4.857**	.000
(Constant)	.365	.083		4.421**	.000
R = .913 R ² = .834 R ² _{adj} = .832 F = 338.727**					
SE _{est} = .203 a = .365					

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่ 4 พบว่า ด้านนิัยทางการเรียน (X_3) ด้านการอบรมเลี้ยงดู (X_4) ด้านสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับสมาชิกในครอบครัว (X_6) ด้านลักษณะทางกายภาพของการเรียน (X_7) ด้านสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน (X_8) และด้านสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู (X_9) มีค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวแปรพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ (b) เท่ากับ .224, .446, .440, -.203, .201 และ -.205 ตามลำดับ มีค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวแปรพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน (β) เท่ากับ .261, .497, .518, -.236, .223 และ -.230 ตามลำดับ และเมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยในรูปคะแนนมาตรฐาน (β) พบว่า ตัวแปรพยากรณ์ที่มีค่าสูงสุด คือด้านสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับสมาชิกในครอบครัว (X_6) รองลงมา คือ ด้านการอบรมเลี้ยงดู (X_4) ด้านนิัยทางการเรียน (X_3) ด้านลักษณะทางกายภาพของการเรียน (X_7) ด้านสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู (X_9) และตัวแปรที่สามารถทำนายความรับผิดชอบในการเรียนได้น้อยที่สุด คือ ด้านสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน (X_8) ค่าคงที่ของสมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ เท่ากับ .365 ซึ่งสามารถเขียนสมการพยากรณ์ระดับความรับผิดชอบในการเรียนของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 ในรูปคะแนนดิบและคะแนนมาตรฐานตามลำดับได้ ดังนี้

$$Y' = .365 + .224 X_3 + .446 X_4 + .440 X_6 - .203 X_7 + .201 X_8 - .205 X_9$$

$$Z' = .261 Z_{X3} + .497 Z_{X4} + .518 Z_{X6} - .236 Z_{X7} + .223 Z_{X8} - .230 Z_{X9}$$

การอภิปรายผล

ในการวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อความรับผิดชอบในการเรียนของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 อภิปรายผลการวิจัย ดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์ระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อความรับผิดชอบในการเรียนของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และความรับผิดชอบในการเรียนของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เพราะจากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อความรับผิดชอบในการเรียน ซึ่งปัจจัยที่ส่งผลต่อความรับผิดชอบในการเรียน ประกอบไปด้วย ปัจจัยย่อย 9 ด้าน ได้แก่ ด้านแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ด้านความมีวินัยในตนเอง ด้านนิสัยทางการเรียน ด้านการอบรมเลี้ยงดู ด้านการส่งเสริมการเรียนรู้จากผู้ปกครอง ด้านสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับสมาชิกในครอบครัว ด้านลักษณะทางกายภาพของการเรียน ด้านสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน และด้านสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู นอกจากนี้ปัจจัยที่ส่งผลต่อความรับผิดชอบในการเรียน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ (อนุวัติ คุณแก้ว, 2538) ความรับผิดชอบเป็นลักษณะหนึ่งที่มีความสำคัญเพราะทำให้หน้าที่ หรืองานที่ได้รับมอบหมายให้รับผิดชอบประสบ ความสำเร็จ และเสร็จตามเวลาที่กำหนด ซึ่งมีผลทำให้เป็นคนที่มีคุณภาพ

2. การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรพยากรณ์กับความรับผิดชอบในการเรียนของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 พบว่า ปัจจัยที่มีความสหสัมพันธ์กับความรับผิดชอบในการเรียนสูงสุด คือ ด้านนิสัยทางการเรียน (X_3) รองลงมาเป็นด้านสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับสมาชิกในครอบครัว (X_6) ด้านสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู (X_9) ด้านแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ (X_1) ด้านการอบรมเลี้ยงดู (X_4) ด้านการส่งเสริมการเรียนรู้จากผู้ปกครอง (X_5) ด้านความมีวินัยในตนเอง (X_2) และด้านสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน (X_8) ตามลำดับ ส่วนปัจจัยที่มีความสหสัมพันธ์กับความรับผิดชอบในการเรียนต่ำสุด คือ ด้านลักษณะทางกายภาพของการเรียน (X_7) ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ สุวารินทร์ โรจน์ขจรนภาลัย (2547) ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความรับผิดชอบด้านการเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนสารสาสน์พิทยา กรุงเทพมหานคร ผลการวิจัย พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อความรับผิดชอบด้านการเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีอยู่ 4 ปัจจัย โดยเรียงลำดับ จากปัจจัยที่ส่งผลมากที่สุดไปน้อยที่สุด คือ สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน การส่งเสริมการเรียนรู้จากผู้ปกครอง ความคาดหวังของผู้ปกครอง และสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู ซึ่งทั้ง 4 ปัจจัยนี้ สามารถร่วมกันทำนายความแปรปรวนความรับผิดชอบด้านการเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 2 ได้ร้อยละ 20.04

3. ผลการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความรับผิดชอบในการเรียนของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 พบว่า ตัวแปรพยากรณ์ความรับผิดชอบในการเรียนของนักเรียนได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ได้แก่ ด้านนิสัยทางการเรียน (X_3) ด้านการอบรมเลี้ยงดู

(X_4) ด้านสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับสมาชิกในครอบครัว (X_6) ด้านลักษณะทางกายภาพของการเรียน (X_7) ด้านสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน (X_8) และด้านสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู (X_9) มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ (R) เท่ากับ .913 ค่าสัมประสิทธิ์การพยากรณ์ (R^2) เท่ากับ .834 ค่าสัมประสิทธิ์การพยากรณ์ปรับปรุง (R^2_{adj}) เท่ากับ .832 และค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน (SE_{est}) เท่ากับ .203 สอดคล้องกับ (สุทธิพงศ์ บุญผดุง, 2541) ที่ได้กล่าวไว้ว่า บุคคลที่มีความรับผิดชอบจะต้องมี 4 ลักษณะ ได้แก่ มีวินัยในตนเอง มีความกระตือรือร้น มีความเชื่อมั่นในตนเอง และมีความขยันหมั่นเพียร อดทน อดกลั้น

4. ผลการสร้างสมการพยากรณ์ความรับผิดชอบในการเรียนของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 พบว่า ด้านนิสัยทางการเรียน (X_3) ด้านการอบรมเลี้ยงดู (X_4) ด้านสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับสมาชิกในครอบครัว (X_6) ด้านลักษณะทางกายภาพของการเรียน (X_7) ด้านสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน (X_8) และด้านสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู (X_9) มีค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวแปรพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ เท่ากับ .224, .446, .440, -.203, .201, และ -.205 ตามลำดับ มีค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวแปรพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน เท่ากับ .261, .497, .518, -.236, .223, และ -.230 ตามลำดับ มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ (R) เท่ากับ .913 สามารถพยากรณ์ความรับผิดชอบในการเรียนของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีค่าอำนาจในการพยากรณ์ได้ร้อยละ 83.40 ($R^2 = .834$) มีค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของการพยากรณ์ (SE_{est}) เท่ากับ .203 และค่าคงที่ของสมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ เท่ากับ .365 ซึ่งสามารถเขียนสมการพยากรณ์ระดับความรับผิดชอบในการเรียนของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 ในรูปคะแนนดิบและคะแนนมาตรฐานตามลำดับได้ ดังนี้

$$Y' = .365 + .224 X_3 + .446 X_4 + .440 X_6 - .203 X_7 + .201 X_8 - .205 X_9$$

$$Z' = .261 Z_{X3} + .497 Z_{X4} + .518 Z_{X6} - .236 Z_{X7} + .223 Z_{X8} - .230 Z_{X9}$$

สามารถอภิปรายผลจากตัวแปรที่พยากรณ์สูงสุดไปต่ำสุดตามลำดับ ดังนี้ ด้านสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับสมาชิกในครอบครัว (X_6) มีค่าน้ำหนักการพยากรณ์มากที่สุด (มีค่า $\beta = .518$) ด้านการอบรมเลี้ยงดู (X_4) มีค่าน้ำหนักการพยากรณ์รองลงมา (มีค่า $\beta = .497$) ด้านนิสัยทางการเรียน (X_3) มีค่าน้ำหนักการพยากรณ์เป็นลำดับที่ 3 (มีค่า $\beta = .261$) ด้านสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน (X_8) มีค่าน้ำหนักการพยากรณ์เป็นลำดับที่ 4 (มีค่า $\beta = .223$) ด้านสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู (X_9) มีค่าน้ำหนักการพยากรณ์เป็นลำดับที่ 5 (มีค่า $\beta = -.230$) และด้านลักษณะทางกายภาพของการเรียน (X_7) เป็นตัวแปรที่สามารถทำนายความรับผิดชอบในการเรียนได้น้อยที่สุด (มีค่า $\beta = -.236$)

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

ผลการวิจัยครั้งนี้ พบว่า ด้านการอบรมเลี้ยงดู มีค่าน้ำหนักการพยากรณ์รองลงมา มีความสัมพันธ์กับระดับความรับผิดชอบในการเรียนของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 เพราะความรับผิดชอบในการเรียนมีผลมาจากการอบรมเลี้ยงดูของครอบครัวมีความสัมพันธ์กับด้านสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับสมาชิกในครอบครัว ซึ่งมีค่าน้ำหนักการพยากรณ์มากที่สุด มีความสัมพันธ์กับระดับความรับผิดชอบในการเรียนของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 โดยผลวิจัยจะเป็นประโยชน์สำหรับผู้บริหารและส่วนเกี่ยวข้องสามารถนำข้อมูลไปเป็นแนวทางในการเสริมสร้างและพัฒนาการจัดการจัดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพที่ 21 ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยผลวิจัยดังกล่าวใช้เป็นข้อมูลสารสนเทศและเป็นแนวทางสำหรับผู้เกี่ยวข้องกับการจัดกระบวนการเรียนรู้ การส่งเสริมบรรยากาศในการเรียนและการปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมได้อย่างเหมาะสม

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

จากตัวแปรพยากรณ์แต่ละตัวนำมาศึกษาในครั้งนี้ อาจมีลักษณะความสัมพันธ์เชิงสาเหตุ ดังนั้นควรมีการศึกษาวิจัยตัวแปรปัจจัยในครั้งนี้กับตัวแปรความรับผิดชอบในการเรียนของนักเรียน โดยการศึกษาความสัมพันธ์เชิงสาเหตุ (Path analysis) ซึ่งอาจนำไปสู่การค้นพบตัวแปรปัจจัยที่มีอิทธิพลทั้งทางตรงและทางอ้อมต่อความรับผิดชอบในการเรียนของนักเรียน เพื่อให้ได้ข้อมูลเพิ่มเติม และควรทำการวิจัยเชิงคุณภาพเกี่ยวกับความรับผิดชอบในการเรียนของนักเรียนและควรทำวิจัยปฏิบัติการเพื่อพัฒนาความรับผิดชอบในการเรียนของนักเรียน

เอกสารอ้างอิง

กรมสามัญศึกษา กองการศึกษาพิเศษ. (2540). การศึกษาและวิเคราะห์สภาพจัดการศึกษาพิเศษในประเทศไทย.

กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์กรมการศาสนา.

ณัฐรดี โพธิ์ทิพย์. (2547). การมีวินัยในตนเองกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษา

เขตภาคตะวันออก. ปริญญานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต. ชลบุรี : มหาวิทยาลัยบูรพา.

บุญชม ศรีสะอาด. (2553). การวิจัยเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 8. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.

พวงรัตน์ ทวีรัตน์. (2550). วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพฯ :

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สำนักงานนายกรัฐมนตรี. (2545). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ

พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545. กรุงเทพฯ : บริษัท พรินทวามกราฟฟิค จำกัด.

- พระอดิศักดิ์ ยางอิสาร. (2551). **ปัจจัยที่ส่งผลต่อนิสัยการเรียนรู้ ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการรัชดา กรุงเทพมหานคร. ปรินิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต.**
(จิตวิทยาการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ภาวิณี ไสธายะเพชร. (2549). **การศึกษาปัจจัยที่ส่งเสริมคุณธรรมเกี่ยวกับความมีระเบียบวินัยและความรับผิดชอบ ให้กับนักเรียนประถมศึกษา โรงเรียนในเครือเซนต์ปอล เดอ ชาร์ตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย : กรุงเทพฯ.**
- ยาใจ ปะมาคะเต. (2549). **ผลสัมฤทธิ์และความรับผิดชอบต่อการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือด้วยเทคนิค จิกซอร์. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต. (หลักสูตรและการสอน) มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร.**
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2560). **แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (2560-2564).** กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ.
- สุจินตรา วีระยุทธศิลป์. (2540). **การเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านและความรับผิดชอบในการเรียนภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการสอนโดยวิธีการโคลส และการสอนตามคู่มือครู. ปรินิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.**
- สุวรินทร์ ไรจน์จรรยาภ้อย. (2547). **ปัจจัยที่ส่งผลต่อความรับผิดชอบด้านการเรียนของนักเรียน ช่วงชั้นที่ 2 โรงเรียนสาธิตสนธิพิทยา กรุงเทพมหานคร. สารนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.**
- อนุวัติ คุณแก้ว. (2538). **การวัดและการพัฒนาความรับผิดชอบของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1. วิทยานิพนธ์การศึกษาดุษฎีบัณฑิต สาขาการทดสอบและวัดผลการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.**
- อังคณา ถิรศิลาเวทย์. (2548). **จิตลักษณะและปัจจัยทางสังคมที่สัมพันธ์กับความรับผิดชอบต่อการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคามเขต 1. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.**
- Browne , C.G. and Cohn, Thomas S. (1958). **The Study of Leadership. Illinois. The Interstate Printers and Publishers.**
- Dickinson, L. (1987). **Self-instruction in language learning. Cambridge: Cambridge University Press.**
- Good, Carter V. (1973). **Dictionary of Education. New York: McGraw-Hill Book.**
- Yamane, T. (1973). **Statistics: An introductory analysis. 3rd ed. New York: Harper and Row.**

